RAPORT

Rozwijanie potencjału młodych ludzi poprzez udział w innowacyjnych zajęciach, warsztatach i projektach

REGION WARSZAWSKI STOŁECZNY

CZERWIEC 2026

Badanie realizowane w ramach projektu: „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych”.

KRAJOWY PLAN ODBUDOWY

Rzeczpospolita Polska

Sfinansowane przez Unię Europejską NextGenerationEU

Mazowsze. serce Polski

SPIS TREŚCI

1. Podsumowanie
2. Nota metodologiczna
3. Rozwijanie potencjału młodzieży: perspektywa uczniów
4. Rozwijanie potencjału młodzieży: perspektywa nauczycieli

1

PODSUMOWANIE

EXECUTIVE SUMMARY

Raport dla tematu 8 dotyczy rozwijania potencjału młodych ludzi poprzez innowacyjne zajęcia, warsztaty i projekty w Regionie Warszawskim Stołecznym. Wpisuje się przede wszystkim w cele projektu związane z diagnozą potrzeb i barier edukacyjnych, identyfikacją kompetencji oraz oceną wybranych rozwiązań edukacyjnych. Materiał obejmuje perspektywę uczniów oraz nauczycieli (badania ilościowe), dlatego pozwala zestawić deklarowane potrzeby młodzieży z warunkami pracy szkoły opisywanymi przez kadrę.

- Uczniowie z RWS najczęściej **deklarują chęć rozwijania umiejętności** sportowych i ruchowych, języków obcych, kompetencji manualnych i praktycznych oraz umiejętności osobistych, takich jak samodzielność, wytrwałość i odporność psychiczna. Rzadziej wskazują kompetencje cyfrowe, komunikacyjne i obywatelskie. Zainteresowania uczniów są wyraźnie zróżnicowane ze względu na płeć: dziewczęta częściej wskazują obszary językowe, społeczne, artystyczne, organizacyjne i opiekuńcze, a chłopcy częściej techniczne, cyfrowe i sportowe.

- **Najważniejsze bariery rozwoju uczniowie wiążą nie tyle z brakiem motywacji, ile z obciążeniem szkolnym, zmęczeniem i ograniczeniami czasowymi.** Najczęściej wskazują zbyt dużo nauki i sprawdzianów, stres, zmęczenie lub brak energii oraz brak czasu po lekcjach. **W danych widoczne są także bariery psychologiczne:** strach przed oceną, krytyką lub wyśmianiem, brak wiary w siebie oraz niepewność dotycząca własnych mocnych stron. Dziewczęta częściej zgłaszają bariery związane ze stresem, przeciążeniem i obawą przed oceną, a uczniowie szkół ponadpodstawowych częściej zwracają uwagę na koszty, dojazdy i brak osób, z którymi mogliby uczestniczyć w zajęciach.

- **Deklaracje młodzieży pokazują znaczenie form rozwoju opartych na doświadczeniu, współpracy i kontakcie z praktyką.** Uczniowie najczęściej wskazują, że swoje zainteresowania i umiejętności chcieliby rozwijać przede wszystkim poprzez wyjazdy edukacyjne, naukę przez zabawę, quizy i gry, pracę w grupie, możliwość realizowania własnych pomysłów oraz spotkania z ciekawymi osobami lub ekspertami. **Jednocześnie stosunkowo wysoki odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć" sugeruje, że część uczniów nie ma jeszcze sprecyzowanych oczekiwań wobec sposobów rozwijania talentów.**

EXECUTIVE SUMMARY

- **Ważnym wynikiem raportu jest wysokie zainteresowanie uczniów praktycznym poznawaniem rynku pracy.** Dwie trzecie badanych chciałoby zobaczyć, jak wygląda praca w różnych zawodach, np. podczas praktyk, stażu albo wizyty w firmie. Większość uczniów deklaruje także, że najlepiej uczy się wtedy, gdy może coś zrobić samodzielnie, a nie tylko słuchać lub czytać. Wyniki te wskazują, że młodzież postrzega praktyczne doświadczenie jako istotny sposób uczenia się i rozpoznawania własnych możliwości.
- **Faktyczne uczestnictwo uczniów w innowacyjnych zajęciach, warsztatach i projektach jest jednak ograniczone i rozproszone.** Najczęściej wskazywane są projekty społeczne, obywatelskie i wolontariat, a rzadziej zajęcia dotyczące emocji, komunikacji i współpracy oraz aktywności związane z kulturą i sztuką. Zajęcia technologiczne, finansowe, przedsiębiorcze, programistyczne czy związane z robotyką dotyczą niewielkich grup uczniów. Znaczna część badanych deklaruje, że w bieżącym roku szkolnym nie brała udziału w tego typu aktywnościach.
- **Uczniowie dość sceptycznie oceniają rolę szkoły w swoim rozwoju.** Tylko część badanych zgadza się, że szkoła pomaga rozwijać samodzielne myślenie, pokazuje praktyczne znaczenie wiedzy, pomaga odkrywać mocne strony i zainteresowania albo daje możliwość realizacji własnych pomysłów. Uczniowie szkół podstawowych częściej niż uczniowie szkół ponadpodstawowych nie zgadzają się z tymi stwierdzeniami. Z perspektywy uczniów szkoła częściej pełni więc funkcję miejsca realizacji obowiązkowej nauki niż przestrzeni systematycznego rozwijania indywidualnych zainteresowań i sprawczości.

EXECUTIVE SUMMARY

- **Nauczyciele z RWS relatywnie najlepiej oceniają warunki szkoły do nauki języków obcych i rozwijania kompetencji cyfrowych. Słabiej oceniane są warunki do rozwijania kreatywności, zarządzania sobą, czasem i emocjami, praktycznego stosowania wiedzy, w tym także stosowania matematyki w praktyce.** W codziennej pracy nauczyciele często wykorzystują metody aktywizujące, takie jak nauka przez zabawę, praca w grupach, projekty zespołowe, indywidualne wsparcie, prezentacje i dyskusje**. Rzadziej pojawiają się działania wymagające stałej współpracy szkoły z otoczeniem zewnętrznym**: firmami, instytucjami rynku pracy, uczelniami, organizacjami pozarządowymi lub instytucjami kultury.

- **Obszar technologii jest obecny w pracy szkół, ale raport pokazuje różnicę między używaniem narzędzi cyfrowych a pogłębioną edukacją cyfrową**. Ponad połowa uczniów ocenia, że technologie i aplikacje pomagają im w nauce, a nauczyciele deklarują korzystanie m.in. z narzędzi multimedialnych i rozwiązań opartych na AI. Jednocześnie uczniowie rzadziej dostrzegają, aby nauczyciele uczyli ich odpowiedniego korzystania ze sztucznej inteligencji oraz weryfikowania informacji. Nauczyciele częściej deklarują podejmowanie takich działań, ale często w niewielkim zakresie.

- **Z perspektywy nauczycieli kluczowe ograniczenia wspierania wszechstronnego rozwoju uczniów dotyczą czasu, obowiązków formalnych, finansowania, materiałów dydaktycznych i zaplecza technicznego.** Najczęściej wskazywaną potrzebą jest zmniejszenie liczby obowiązków formalnych. Ważne są także dodatkowe finansowanie, gotowe scenariusze zajęć, więcej czasu na projekty i warsztaty, współpraca z ekspertami zewnętrznymi oraz szkolenia z innowacyjnych metod nauczania. W szkołach podstawowych silniej wybrzmiewają potrzeby metodyczne i diagnostyczne, a w szkołach ponadpodstawowych - potrzeba czasu na projekty oraz stałej współpracy z lokalnymi pracodawcami.

REKOMENDACJE

Rekomendacje przygotowywane we współpracy z Wojewódzkim Zespołem Koordynacji:

- Warto rozważyć rozwijanie oferty zajęć praktycznych, projektowych i warsztatowych, zwłaszcza takich, które pozwalają uczniom działać samodzielnie, pracować w grupie, realizować własne pomysły i poznawać praktyczne zastosowania wiedzy.
- Z danych wynika zasadność wzmacniania kontaktu uczniów z realnym światem pracy: wizyt studyjnych, spotkań z przedstawicielami zawodów, krótkich form stażowych, projektów we współpracy z pracodawcami oraz działań pokazujących różnorodność ścieżek edukacyjno-zawodowych.
- Przy projektowaniu działań dla RWS warto uwzględniać bariery zgłaszane przez uczniów: przeciążenie nauką, stres, brak czasu, obawy przed oceną, koszty i dojazdy. Oznacza to potrzebę takich form wsparcia, które są dostępne organizacyjnie, mało obciążające i bezpieczne społecznie dla uczniów.
- Można rozważyć większe zróżnicowanie oferty rozwojowej ze względu na potrzeby różnych grup uczniów, bez utrwalania stereotypów płciowych. Dane pokazują różne wzory zainteresowań dziewcząt i chłopców, dlatego działania powinny zarówno odpowiadać na deklarowane zainteresowania, jak i poszerzać dostęp do mniej oczywistych obszarów, np. technologii dla dziewcząt oraz działań społecznych i komunikacyjnych dla chłopców.
- W szkołach podstawowych szczególnie istotne wydaje się wsparcie w rozpoznawaniu mocnych stron i zainteresowań uczniów, ponieważ młodsi badani częściej mają mniej sprecyzowane oczekiwania i częściej krytycznie oceniają rozwojową rolę szkoły.
- W szkołach ponadpodstawowych można rozważyć wzmacnianie działań łączących naukę z praktyką zawodową i otoczeniem zewnętrznym, ponieważ nauczyciele z tego poziomu częściej wskazują potrzebę czasu na projekty oraz współpracy z lokalnymi pracodawcami.

REKOMENDACJE

- W obszarze kompetencji cyfrowych warto przejść od samego wykorzystywania narzędzi do bardziej systematycznej edukacji dotyczącej AI, cyberbezpieczeństwa, wyszukiwania informacji i oceny ich wiarygodności. Dane uczniowskie sugerują, że te działania nie są jeszcze wystarczająco widoczne z perspektywy młodzieży.
- Kierunki wsparcia dla nauczycieli powinny obejmować nie tylko szkolenia, lecz także warunki organizacyjne: ograniczenie obciążeń formalnych, dostęp do gotowych scenariuszy, materiałów, dobrych praktyk, wsparcia technicznego oraz stabilnej infrastruktury cyfrowej.
- Przy planowaniu interwencji warto traktować współpracę szkół z ekspertami, uczelniami, instytucjami kultury, organizacjami społecznymi i pracodawcami jako wartościowe uzupełnienie codziennej pracy szkoły, a nie jako jednorazowe wydarzenie. Raport pokazuje, że obecnie innowacyjne metody są częściej realizowane wewnątrz szkoły niż w stałym powiązaniu z otoczeniem zewnętrznym.

2

NOTA METODOLOGICZNA

CELE BADANIA

Niniejszy raport stanowi podsumowanie wyników badań społecznych realizowanych w ramach projektu *„Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych" w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności - Komponent A „Odporność i konkurencyjność gospodarki”*, inwestycja A3.1.1 *„Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie”*. Projekt ma na celu wdrożenie Zintegrowanej Strategii Umiejętności (ZSU) na terenie województwa mazowieckiego.

Celem realizowanych badań jest:

- **diagnoza aktualnych potrzeb, barier, i trendów w obszarze edukacji i rynku pracy,**
- **ocena skuteczności istniejących narzędzi i rozwiązań edukacyjnych,**
- **identyfikacja kompetencji kluczowych i przyszłościowych,**
- **wypracowanie rekomendacji dla polityk publicznych, w tym aktualizacji Regionalnego Programu Wdrożeniowego ZSU.**

METODOLOGIA BADANIA

Niniejszy dokument stanowi końcowy raport podsumowujący wyniki przeprowadzonych badań opinii społecznych dla tematu **nr 8 Rozwijanie potencjału młodych ludzi poprzez udział w innowacyjnych zajęciach, warsztatach i projektach.**

Poniżej przedstawiono schemat procesu badawczego zastosowanego dla badania w ramach tematu nr 8.

Badania ilościowe

- Badanie ilościowe w szkołach ponadpodstawowych z terenu Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N min 600 respondentów z 7 klasy szkoły podstawowej oraz 1 i 2 klasy szkoły ponadpodstawowej.

- Badanie ilościowe wśród nauczycieli szkół podstawowych i ponadpodstawowych N min 300 z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS)

Uwaga: W analizach wyników ilościowych w pytaniach wielokrotnego wyboru odsetki nie sumują się do 100%, ponieważ respondenci mogli wskazać więcej niż jedną odpowiedź. W pozostałych przypadkach ewentualne różnice wynikają z zaokrągleń.

BADANIE ILOŚCIOWE Z UDZIAŁEM UCZNIÓW – METODA CAWI

Czas realizacji:	maj/czerwiec 2026
Jednostka badania:	Uczniowie 7 klas szkół podstawowych oraz uczniowie klas 1 i 2 szkół ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS)
Wielkość próby:	N=600

Technika badawcza: **CAWI** *(ang. Computer-Assisted Web Interviewing) ankieta online do samodzielnego wypełnienia*

BADANIE ILOŚCIOWE Z UDZIAŁEM NAUCZYCIELI – METODA CAWI

Czas realizacji:	maj/czerwiec 2026
Jednostka badania:	Nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regiony Warszawskiego Stołecznego (RWS)
Wielkość próby:	N=300

Technika badawcza: **CAWI** *(ang. Computer-Assisted Web Interviewing) ankieta online do samodzielnego wypełnienia*

3

ROZWIJANIE POTENCJAŁU MŁODZIEŻY: PERSPEKTYWA UCZNIÓW

DZIEDZINY ZAINTERESOWAŃ UCZNIÓW

*Q: **Które z poniższych umiejętności chciał(a)byś rozwijać na kolejnych etapach edukacji lub w pracy?***

Możliwość wskazania 1-5 odpowiedzi

Wśród uczniów z Regionu Warszawskiego Stołecznego największe zainteresowanie dalszym rozwojem dotyczy umiejętności sportowych i ruchowych (37%) oraz języków obcych (35%).

Relatywnie często wskazywane są także kompetencje manualne i praktyczne (29%) oraz umiejętności osobiste, takie jak samodzielność, wytrwałość i odporność psychiczna (27%).

Niżej w hierarchii zainteresowań znalazły się m.in. kompetencje cyfrowe (11%), komunikacyjne (7%) oraz obywatelskie (5%).



Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=600

DZIEDZINY ZAINTERESOWAŃ UCZNIÓW

*Q: **Które z poniższych umiejętności chciał(a)byś rozwijać na kolejnych etapach edukacji lub w pracy?***
Możliwość wskazania 1-5 odpowiedzi

***AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE**. Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.*

Zainteresowania uczniów z Regionu Warszawskiego Stołecznego są istotnie zróżnicowane ze względu na płeć i typ szkoły**. Dziewczęta częściej niż chłopcy wskazują na chęć rozwijania języków obcych, kompetencji przyrodniczych, artystycznych i kreatywnych, społecznych, organizacyjnych, osobistych, przedsiębiorczych oraz opiekuńczych. Chłopcy częściej wybierają natomiast obszary techniczne, informatyczne i cyfrowe oraz sportowe i ruchowe**.

Różnice widoczne są także między uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Uczniowie szkół ponadpodstawowych częściej deklarują zainteresowanie rozwijaniem języków obcych, kompetencji komunikacyjnych, matematycznych, manualnych i praktycznych oraz osobistych. **Wśród uczniów szkół podstawowych częściej pojawia się brak sprecyzowanej odpowiedzi, co może wskazywać na mniej ukształtowane zainteresowania edukacyjne na tym etapie nauki.**

	Płeć		Rodzaj szkoły	
	Kobieta	Mężczyzna	Podstawowa	Ponad-podstawowa
	(A)	(B)	(A)	(B)
Komunikacyjne/ związane z tworzeniem i rozumieniem tekstów	8%	7%	3%	**11% A**
Języki obce	**41% B**	30%	25%	**45% A**
Matematyczne	22%	23%	18%	**27% A**
Przyrodnicze (np. biologia, geografia itp.)	**33% B**	10%	23%	18%
Techniczne	5%	**17% A**	9%	**15% A**
Informatyczne / cyfrowe	4%	**19% A**	9%	13%
Artystyczne / kreatywne	**26% B**	12%	15%	**23% A**
Sportowe / ruchowe	31%	**44% A**	39%	36%
Manualne / praktyczne	26%	31%	23%	**35% A**
Społeczne, w tym tolerancja, współpraca z innymi ludźmi	**20% B**	11%	10%	**19% A**
Organizacyjne (w tym koordynowanie działań, komunikacja w grupie)	**21% B**	9%	14%	17%
Przywódcze, w tym motywowanie innych ludzi, myślenie strategiczne	14%	13%	13%	15%
Osobiste np. samodzielność, wytrwałość, odporność psychiczna	**35% B**	21%	16%	**38% A**
Obywatelskie / związane z zaangażowaniem na rzecz wspólnego dobra	7%	4%	3%	**7% A**
Przedsiębiorcze (w tym własne pomysły, planowanie działań, podejmowanie decyzji)	**24% B**	16%	18%	23%
Opiekuńcze / pomocowe	**20% B**	6%	13%	13%
Trudno powiedzieć	10%	10%	**16% B**	4%

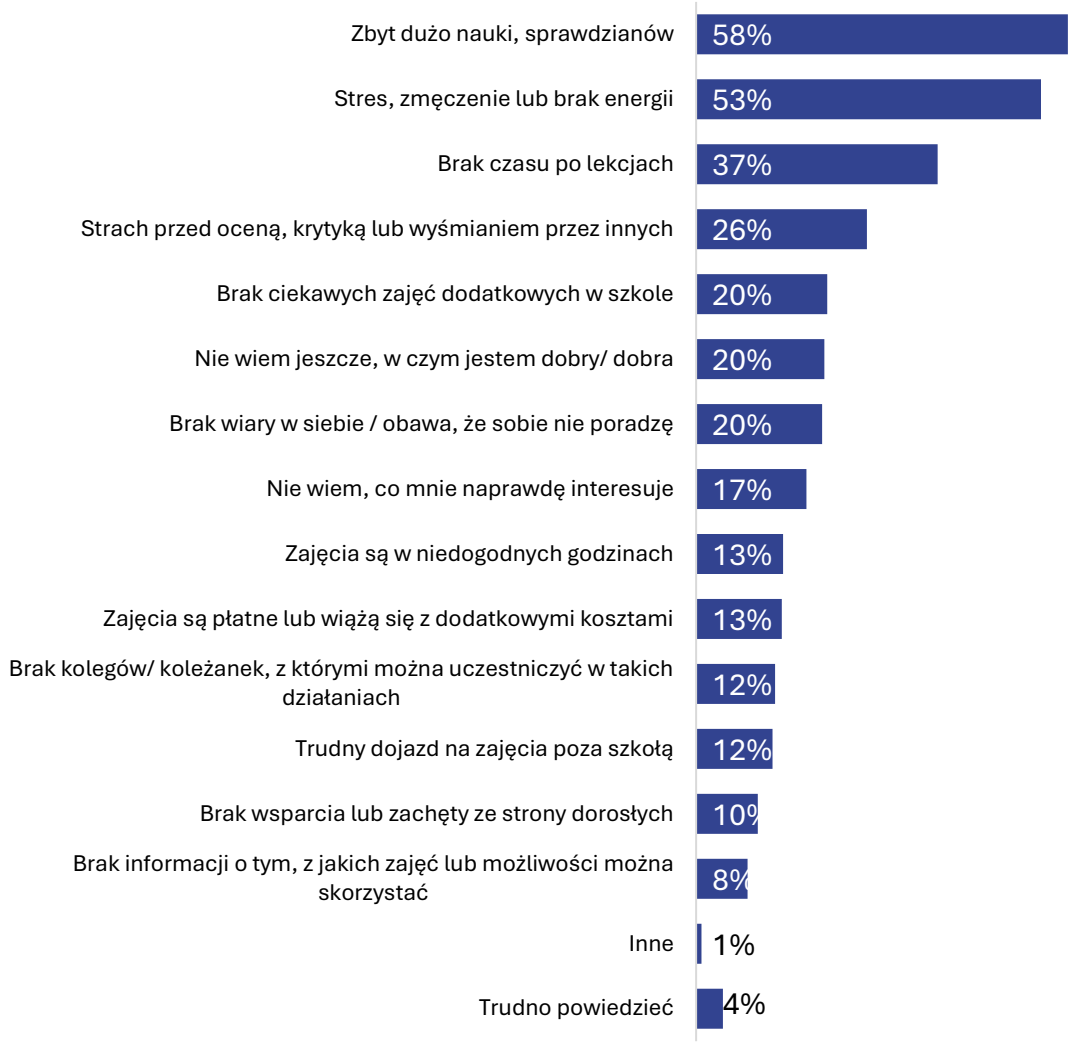
BARIERY UTRUDNIAJĄCE ROZWÓJ UCZNIÓW

*Q: **Co najbardziej utrudnia Ci rozwijanie swoich umiejętności, talentów i zainteresowań?***

Możliwość wskazania 1-5 odpowiedzi

Najważniejsze bariery w rozwijaniu umiejętności, talentów i zainteresowań uczniów z Regionu Warszawskiego Stołecznego mają charakter związany z obciążeniem szkolnym i kondycją psychiczną.

Najczęściej wskazywano zbyt dużo nauki i sprawdzianów (58%) oraz stres, zmęczenie lub brak energii (53%). Istotnym ograniczeniem jest także brak czasu po lekcjach (37%). Znaczenie mają również bariery emocjonalne: strach przed oceną, krytyką lub wyśmianiem wskazało 26% badanych, a po 20% uczniów mówi o braku wiary w siebie, braku wiedzy o własnych mocnych stronach oraz braku ciekawych zajęć dodatkowych w szkole.



Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=600

BARIERY UTRUDNIAJĄCE ROZWÓJ UCZNIÓW

Q: ***Co najbardziej utrudnia Ci rozwijanie swoich umiejętności, talentów i zainteresowań?***
Możliwość wskazania 1-5 odpowiedzi

Bariery rozwoju uczniów z Regionu Warszawskiego Stołecznego różnią się przede wszystkim **ze względu na płeć**. Dziewczęta częściej niż chłopcy wskazują na przeciążenie nauką, brak czasu po lekcjach, stres i zmęczenie, strach przed oceną lub krytyką oraz brak wiary w siebie. Chłopcy częściej deklarują natomiast brak informacji o dostępnych zajęciach i możliwościach rozwoju.

Różnice związane z typem szkoły dotyczą głównie barier organizacyjnych i społecznych. Uczniowie szkół ponadpodstawowych częściej wskazują na koszty zajęć, trudności z dojazdem, brak znajomych, z którymi można uczestniczyć w takich aktywnościach, oraz brak wiary w siebie.

AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE*. Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.*

	Płeć		Rodzaj szkoły	
	Kobieta	**Mężczyzna**	**Podstawowa**	**Ponad-podstawowa**
	(A)	(B)	(A)	(B)
Brak czasu po lekcjach	**43% B**	32%	39%	36%
Zbyt dużo nauki, sprawdzianów	**63% B**	53%	60%	55%
Brak ciekawych zajęć dodatkowych w szkole	24%	18%	23%	18%
Brak informacji o tym, z jakich zajęć lub możliwości można skorzystać	6%	**11% A**	7%	9%
Zajęcia są w niedogodnych godzinach	13%	15%	11%	16%
Zajęcia są płatne lub wiążą się z dodatkowymi kosztami	15%	12%	8%	**18% A**
Trudny dojazd na zajęcia poza szkołą	11%	13%	7%	**16% A**
Brak wsparcia lub zachęty ze strony dorosłych	8%	11%	12%	7%
Brak wiary w siebie / obawa, że sobie nie poradzę	**23% B**	17%	16%	**24% A**
Stres, zmęczenie lub brak energii	**61% B**	46%	50%	57%
Strach przed oceną, krytyką lub wyśmianiem przez innych	**38% B**	15%	23%	30%
Brak kolegów/ koleżanek, z którymi można uczestniczyć w takich działaniach	12%	13%	9%	**16% A**
Nie wiem jeszcze, w czym jestem dobry/ dobra	20%	19%	22%	17%
Nie wiem, co mnie naprawdę interesuje	20%	16%	16%	18%
Trudno powiedzieć	2%	**5% A**	4%	5%

PREFEROWANE SPOSOBY ROZWIJANIA TALENTÓW

*Q: **Co najbardziej pomogłoby Ci rozwijać swoje umiejętności, talenty i zainteresowania?***

Możliwość wskazania 1-5 odpowiedzi

Uczniowie z Regionu Warszawskiego Stołecznego najczęściej wskazują, że w rozwijaniu umiejętności, talentów i zainteresowań pomogłyby im wyjazdy edukacyjne (32%), nauka przez zabawę, quizy i gry (28%) oraz praca w grupie z rówieśnikami (26%). Istotne znaczenie mają także możliwość realizowania własnych pomysłów (23%) oraz spotkania z ciekawymi osobami lub ekspertami (21%).

Jednocześnie stosunkowo **wysoki odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć" (22%) pokazuje, że część uczniów z RWS nie ma jeszcze jasno określonych oczekiwań wobec sposobów rozwijania swoich talentów.**



Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=600

PREFEROWANE SPOSOBY ROZWIJANIA TALENTÓW

Q: ***Co najbardziej pomogłoby Ci rozwijać swoje umiejętności, talenty i zainteresowania?***
Możliwość wskazania 1-5 odpowiedzi

Wyniki pokazują, że preferowane formy rozwoju uczniów z Regionu Warszawskiego Stołecznego zależą bardziej od płci uczniów niż od etapu edukacji.

Dziewczęta częściej niż chłopcy wskazują na formy oparte na współpracy, aktywności społecznej i własnej inicjatywie: pracę w grupie, wyjazdy edukacyjne, naukę przez zabawę, realizowanie własnych pomysłów oraz wolontariat.

Chłopcy częściej wybierają natomiast wykorzystanie sztucznej inteligencji.

AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE*. Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.*

	Płeć		Rodzaj szkoły	
	Kobieta	**Mężczyzna**	**Podstawowa**	**Ponad-podstawowa**
	(A)	(B)	(A)	(B)
Zajęcia praktyczne, eksperymenty, warsztaty	0%	2%	**2% B**	0%
Możliwość pracy w grupie z kolegami/ koleżankami	**31% B**	21%	24%	28%
Spotkania z ciekawymi osobami/ ekspertami	20%	22%	18%	24%
Wyjazdy edukacyjne	**39% B**	25%	30%	34%
Wyzwania i szukanie rozwiązań dla realnych problemów	17%	18%	19%	15%
Koła zainteresowań	14%	12%	14%	13%
Wykorzystanie do nauki sztucznej inteligencji (AI)	10%	**24% A**	19%	16%
Wykorzystanie aplikacji tematycznych np. do nauki angielskiego, matematyki	12%	14%	14%	12%
Nauka przez zabawę/ rozrywkę np. quizy, gry	**34% B**	23%	29%	28%
Indywidualne wsparcie nauczyciela	15%	13%	12%	16%
Samodzielne prowadzenie prezentacji przed grupą i dyskusja na różne tematy	5%	**9% A**	7%	6%
Możliwość realizowania własnych pomysłów	**28% B**	19%	20%	25%
Wolontariat	**16% B**	9%	**16% B**	8%
Trudno powiedzieć	22%	20%	24%	19%

ZAINTERESOWANIE UCZNIÓW POZNANIEM RYNKU PRACY W PRAKTYCE

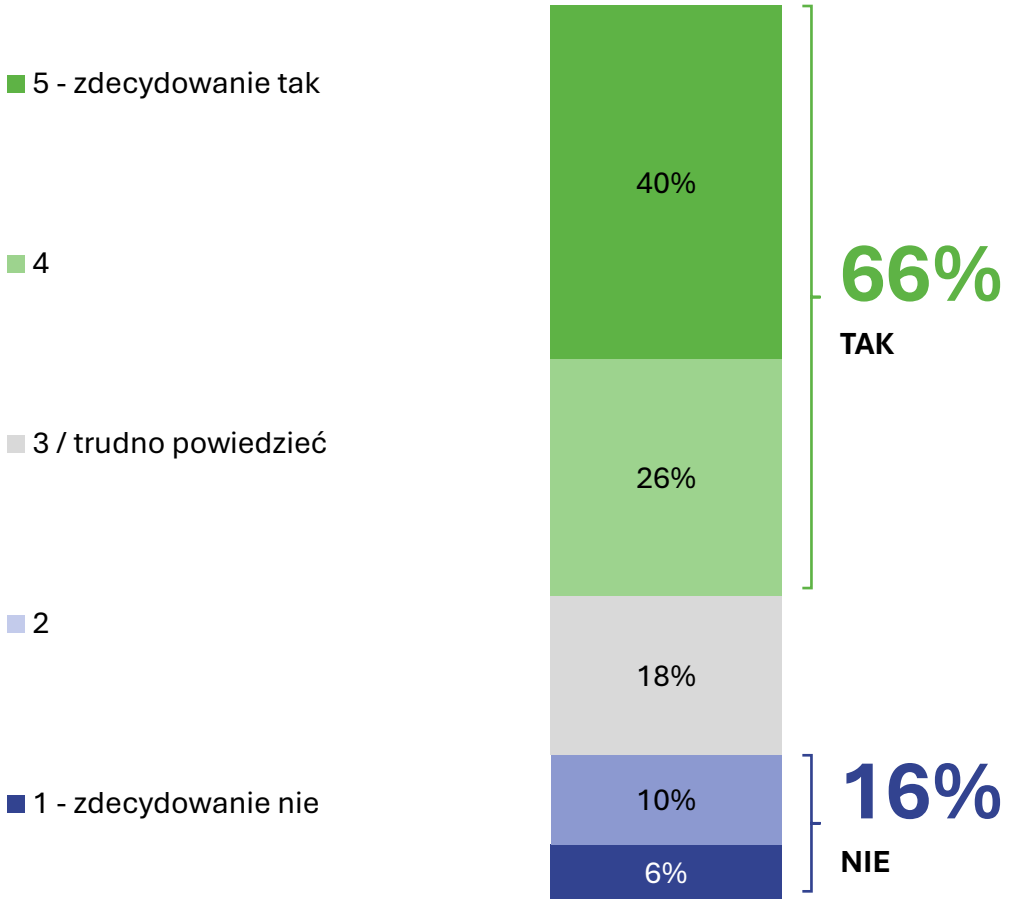
Q: *Na ile poniższe zdania opisują Ciebie? Jedna odpowiedź*

Chciałbym/chciałabym zobaczyć, jak wygląda praca w różnych zawodach, np. podczas praktyk, stażu albo wizyty w firmie.

Uczniowie z Regionu Warszawskiego Stołecznego wyraźnie deklarują zainteresowanie praktycznym poznawaniem rynku pracy: 66% badanych chciałoby zobaczyć, jak wygląda praca w różnych zawodach, np. podczas praktyk, stażu lub wizyty w firmie, w tym 40% - zdecydowanie.

Brak zainteresowania tego typu doświadczeniami deklaruje 16% uczniów.

Wyniki mogą świadczyć o dużym potencjale działań łączących edukację szkolną z praktycznym poznawaniem zawodów i środowiska pracy.



Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=600

ZAINTERESOWANIE UCZNIÓW POZNANIEM RYNKU PRACY W PRAKTYCE

Q: *Na ile poniższe zdania opisują Ciebie? Jedna odpowiedź*

Chciałbym/chciałabym zobaczyć, jak wygląda praca w różnych zawodach, np. podczas praktyk, stażu albo wizyty w firmie.

	Płeć		Rodzaj szkoły	
AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE. *Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.*	**Kobieta**	**Mężczyzna**	**Podstawowa**	**Ponadpodstawowa**
	(A)	(B)	(A)	(B)
Nie	12%	18%	18%	14%
Trudno powiedzieć	15%	20%	16%	20%
Tak	**73% B**	62%	66%	66%

Zainteresowanie praktycznym poznawaniem rynku pracy jest zróżnicowane ze względu na płeć. Dziewczęta częściej niż chłopcy deklarują chęć zobaczenia, jak wygląda praca w różnych zawodach, np. podczas praktyk, stażu lub wizyty w firmie.

Nie odnotowano natomiast istotnych różnic między uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Oznacza to, że **potrzeba kontaktu z praktycznym wymiarem pracy występuje w podobnym stopniu na obu etapach edukacji**.

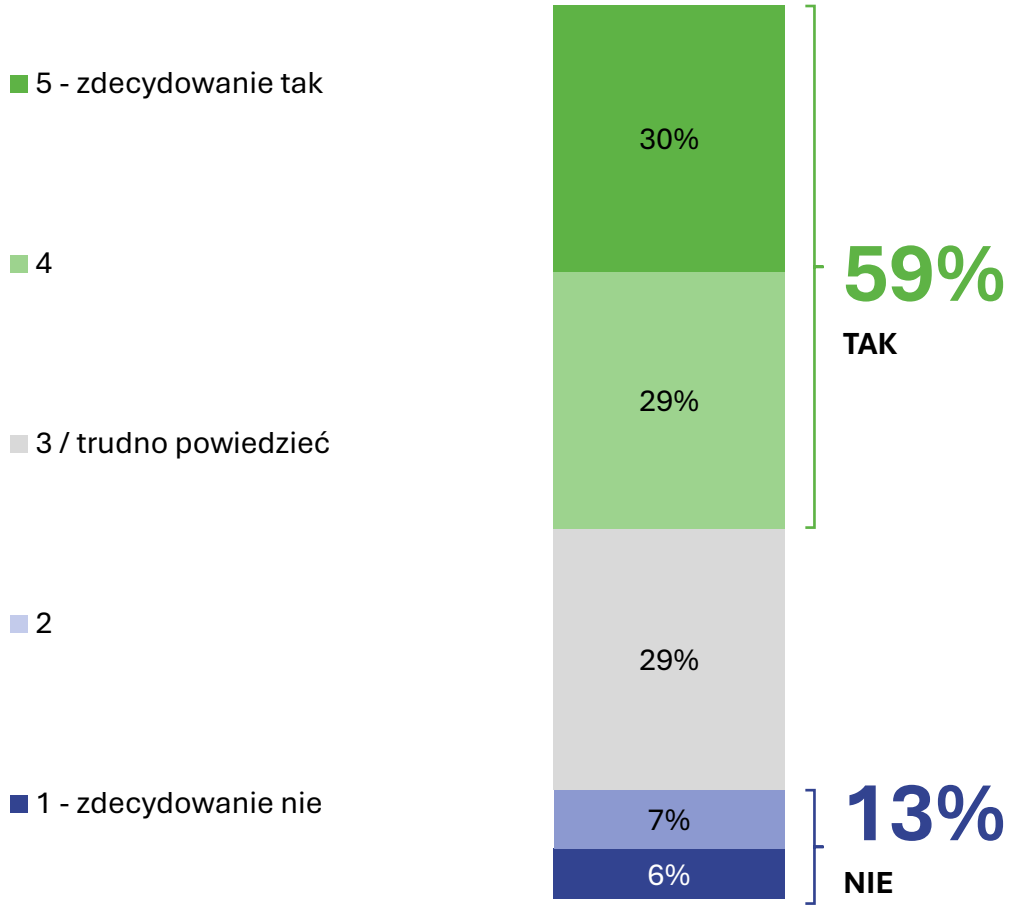
ZAINTERESOWANIE UCZNIÓW SAMODZIELNĄ NAUKĄ

Q: *Na ile poniższe zdania opisują Ciebie? Jedna odpowiedź*

Najlepiej uczę się wtedy, gdy mogę coś zrobić samodzielnie, a nie tylko słuchać lub czytać

Deklaracje uczniów potwierdzają znaczenie praktycznych, angażujących form nauki w rozwijaniu potencjału młodych ludzi.

Uczniowie z Regionu Warszawskiego Stołecznego wyraźnie preferują naukę opartą na działaniu i samodzielnym doświadczaniu: 59% badanych zgadza się ze stwierdzeniem, że najlepiej uczy się wtedy, gdy może coś zrobić samodzielnie, a nie tylko słuchać lub czytać, w tym 30% wskazuje odpowiedź zdecydowaną.



Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=600

ZAINTERESOWANIE UCZNIÓW SAMODZIELNĄ NAUKĄ

Q: *Na ile poniższe zdania opisują Ciebie? Jedna odpowiedź*

Najlepiej uczę się wtedy, gdy mogę coś zrobić samodzielnie, a nie tylko słuchać lub czytać

AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE. Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.	Płeć		Rodzaj szkoły	
	Kobieta	**Mężczyzna**	**Podstawowa**	**Ponadpodstawowa**
	(A)	(B)	(A)	(B)
Nie	9%	14%	**16% B**	9%
Trudno powiedzieć	30%	29%	27%	32%
Tak	62%	57%	58%	59%

Istotna różnica dotyczy wyłącznie typu szkoły. Uczniowie szkół podstawowych częściej niż uczniowie szkół ponadpodstawowych nie zgadzają się ze stwierdzeniem, że najlepiej uczą się wtedy, gdy mogą coś zrobić samodzielnie, a nie tylko słuchać lub czytać.

PREFERENCJE UCZNIÓW ODNOŚNIE WYKORZYSTANIA NARZĘDZI CYFROWYCH DO NAUKI

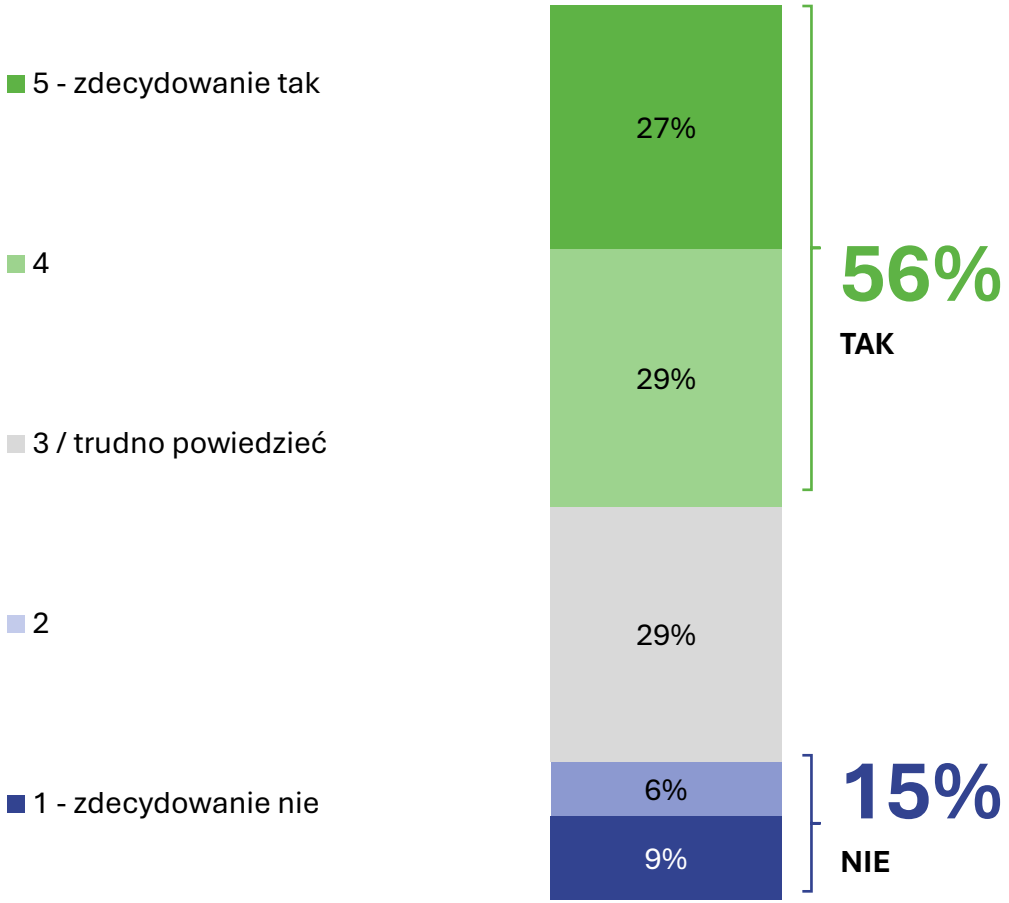
Q: *Na ile poniższe zdania opisują Ciebie? Jedna odpowiedź*

Korzystanie z technologii i aplikacji podczas lekcji pomaga mi lepiej się uczyć

Uczniowie z Regionu Warszawskiego Stołecznego **raczej pozytywnie oceniają wykorzystanie technologii i aplikacji podczas lekcji**.

Ponad połowa (56%) badanych zgadza się, że pomaga im to lepiej się uczyć, w tym 27% wyraża taką opinię zdecydowanie.

Z kolei 29% uczniów nie ma jednoznacznego zdania, a 15% nie dostrzega korzyści z używania narzędzi cyfrowych w nauce.



Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=600

PREFERENCJE UCZNIÓW ODNOŚNIE WYKORZYSTANIA NARZĘDZI CYFROWYCH DO NAUKI

Q: *Na ile poniższe zdania opisują Ciebie? Jedna odpowiedź*

Korzystanie z technologii i aplikacji podczas lekcji pomaga mi lepiej się uczyć

AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE. *Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.*	**Płeć**		**Rodzaj szkoły**	
	Kobieta	**Mężczyzna**	**Podstawowa**	**Ponadpodstawowa**
	(A)	(B)	(A)	(B)
Nie	13%	16%	**19% B**	12%
Trudno powiedzieć	27%	30%	29%	28%
Tak	60%	54%	53%	59%

Uczniowie szkół podstawowych częściej niż uczniowie szkół ponadpodstawowych nie zgadzają się ze stwierdzeniem, że korzystanie z technologii i aplikacji podczas lekcji pomaga im lepiej się uczyć.

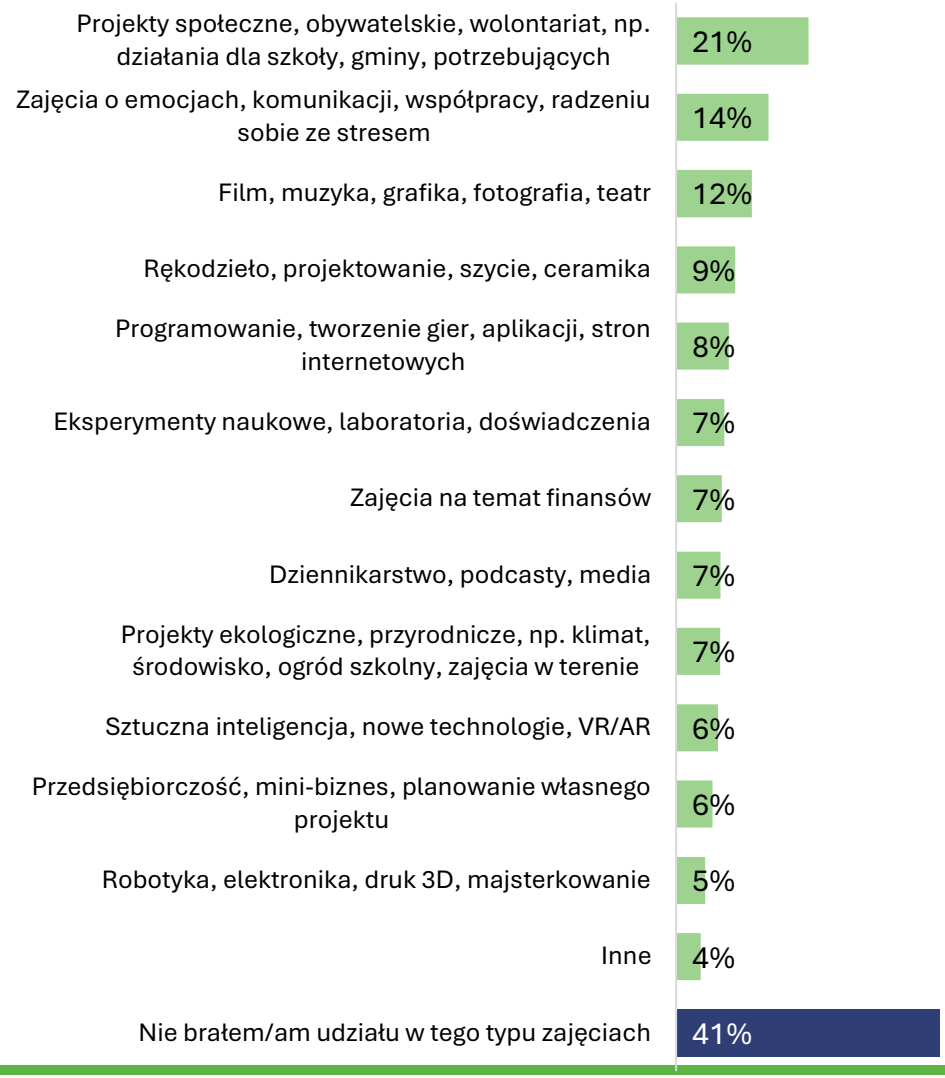
UCZESTNICTWO W ZAJĘCIACH, PROJEKTACH

*Q: **W jakich zajęciach, warsztatach lub projektach brałeś/brałaś udział w bieżącym roku szkolnym (w szkole lub poza szkołą)?***

Możliwość wskazania wielu odpowiedzi

Uczestnictwo uczniów z Regionu Warszawskiego Stołecznego w innowacyjnych zajęciach, warsztatach i projektach jest rozproszone. Najczęściej badani wskazują udział w projektach społecznych, obywatelskich lub wolontariacie (21%). Rzadziej uczestniczą w zajęciach rozwijających kompetencje emocjonalne i społeczne (14%) oraz aktywnościach związanych z kulturą i sztuką, takich jak film, muzyka, grafika, fotografia czy teatr (12%). Pozostałe formy aktywności – m.in. programowanie, eksperymenty naukowe, finanse, ekologia, sztuczna inteligencja, przedsiębiorczość czy robotyka – obejmują już wyraźnie mniejsze grupy uczniów.

Jednocześnie 41% badanych deklaruje, że w bieżącym roku szkolnym nie brało udziału w tego typu zajęciach. Wynik ten wskazuje na istotną przestrzeń do zwiększania dostępności i atrakcyjności działań rozwijających potencjał uczniów w RWS.



Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=600

UCZESTNICTWO W ZAJĘCIACH, PROJEKTACH

*Q: **W jakich zajęciach, warsztatach lub projektach brałeś/brałaś udział w bieżącym roku szkolnym (w szkole lub poza szkołą)?***
Możliwość wskazania wielu odpowiedzi

Uczestnictwo w zajęciach i projektach różnicuje się przede wszystkim ze względu na płeć. Dziewczęta częściej niż chłopcy biorą udział w projektach społecznych, obywatelskich i wolontariacie, a także w zajęciach związanych z dziennikarstwem, kulturą i sztuką, rękodziełem oraz kompetencjami emocjonalno-społecznymi. Chłopcy częściej uczestniczą natomiast w aktywnościach związanych z robotyką, elektroniką, drukiem 3D i majsterkowaniem oraz w zajęciach dotyczących finansów. Jednocześnie to chłopcy częściej deklarują brak udziału w tego typu zajęciach.

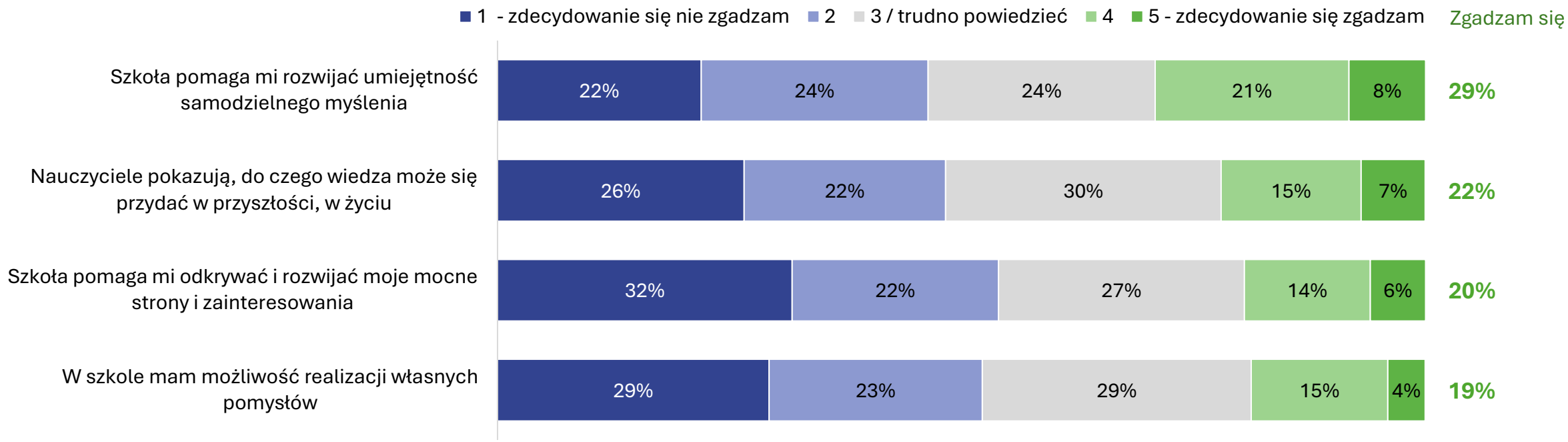
Nie odnotowano istotnych różnic ze względu na typ szkoły, co oznacza, że poziom uczestnictwa uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych jest zbliżony.

***AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE**. Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.*

	Płeć		Rodzaj szkoły	
	Kobieta	Mężczyzna	Podstawowa	Ponad-podstawowa
	(A)	(B)	(A)	(B)
Programowanie, tworzenie gier, aplikacji, stron internetowych	8%	8%	10%	6%
Sztuczna inteligencja, nowe technologie, VR/AR	5%	8%	7%	5%
Robotyka, elektronika, druk 3D, majsterkowanie	2%	**7% A**	6%	3%
Eksperymenty naukowe, laboratoria, doświadczenia	8%	6%	8%	7%
Projekty ekologiczne, przyrodnicze, np. klimat, środowisko, ogród szkolny, zajęcia w terenie	7%	6%	7%	6%
Projekty społeczne, obywatelskie, wolontariat, np. działania dla szkoły, gminy, potrzebujących	**33% B**	8%	23%	18%
Dziennikarstwo, podcasty, media	**12% B**	3%	9%	5%
Film, muzyka, grafika, fotografia, teatr	**17% B**	6%	9%	14%
Rękodzieło, projektowanie, szycie, ceramika	**14% B**	5%	8%	10%
Przedsiębiorczość, mini-biznes, planowanie własnego projektu	6%	5%	6%	6%
Zajęcia o emocjach, komunikacji, współpracy, radzeniu sobie ze stresem	**21% B**	9%	12%	16%
Zajęcia na temat finansów	5%	**9% A**	9%	5%
Inne	3%	5%	4%	4%
Nie brałem/am udziału w tego typu zajęciach	32%	**48% A**	38%	44%

ROLA SZKOŁY W ROZWOJU OSOBISTEGO POTENCJAŁU W OCENIE UCZNIÓW

*Q: **Na ile zgadzasz się lub nie zgadasz z poniższymi zdaniami na temat Twojej szkoły?** Jedna odpowiedź*



Ocena roli szkoły w rozwoju osobistego potencjału wśród uczniów z Regionu Warszawskiego Stołecznego jest raczej krytyczna. Najlepiej oceniono wsparcie w rozwijaniu samodzielnego myślenia, jednak zgodę z tym stwierdzeniem deklaruje tylko 29% badanych, przy 46% odpowiedzi negatywnych. Jeszcze słabiej wypadają obszary związane z praktycznym znaczeniem wiedzy i indywidualnym rozwojem uczniów: 22% uczniów uważa, że nauczyciele pokazują, do czego wiedza może się przydać w przyszłości, 20% wskazuje, że szkoła pomaga im odkrywać i rozwijać mocne strony, a 19% dostrzega możliwość realizowania własnych pomysłów. **Wyniki sugerują, że szkoła w ograniczonym stopniu jest postrzegana przez uczniów jako przestrzeń wzmacniająca ich potencjał, sprawczość i zainteresowania.**

Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=600

ROLA SZKOŁY W ROZWOJU OSOBISTEGO POTENCJAŁU W OCENIE UCZNIÓW

*Q: **Na ile zgadzasz się lub nie zgadasz z poniższymi zdaniami na temat Twojej szkoły?** Jedna odpowiedź*

***AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE**. Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.*

		Rodzaj szkoły	
		Podstawowa	**Ponadpodstawowa**
		(A)	(B)
Szkoła pomaga mi rozwijać umiejętność samodzielnego myślenia.	Nie zgadzam się	**58% B**	34%
	Trudno powiedzieć	19%	**30% A**
	Zgadzam się	23%	**35% A**
Nauczyciele pokazują, do czego wiedza może się przydać w przyszłości, w życiu.	Nie zgadzam się	**53% B**	43%
	Trudno powiedzieć	29%	31%
	Zgadzam się	19%	**26% A**
Szkoła pomaga mi odkrywać i rozwijać moje mocne strony i zainteresowania	Nie zgadzam się	**61% B**	46%
	Trudno powiedzieć	21%	**32% A**
	Zgadzam się	17%	22%
W szkole mam możliwość realizacji własnych pomysłów	Nie zgadzam się	**60% B**	44%
	Trudno powiedzieć	22%	**35% A**
	Zgadzam się	17%	21%

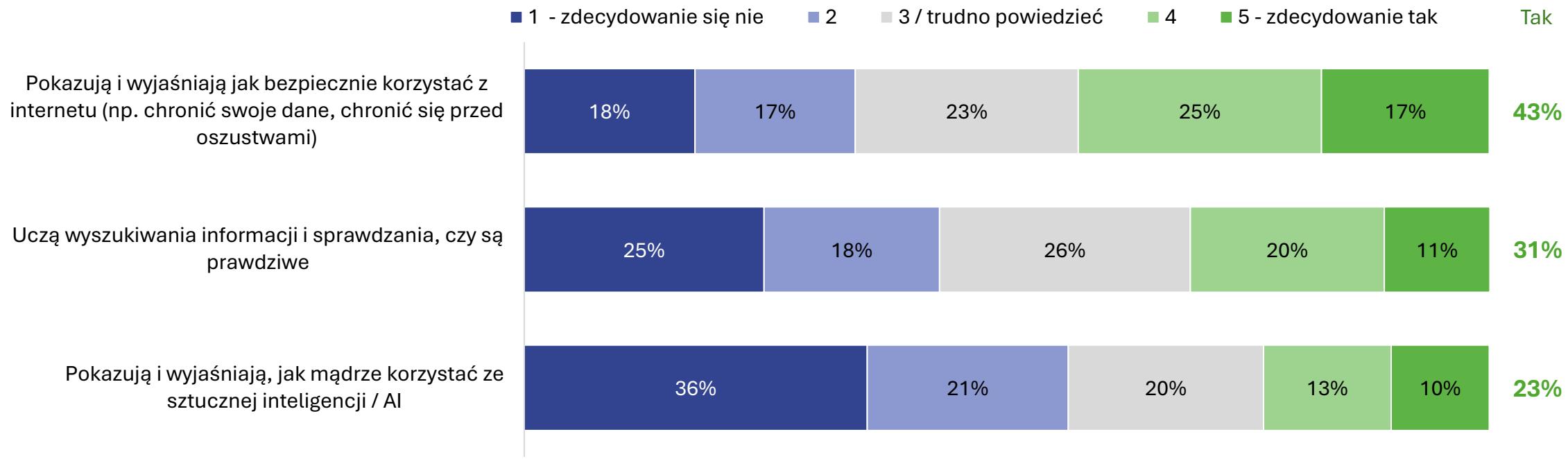
Chociaż w obydwu grupach na ogół przeważają negatywne opinie, to uczniowie szkół podstawowych bardziej krytycznie oceniają udział szkoły w swoim rozwoju.

Uczniowie szkół podstawowych istotnie częściej nie zgadzają się ze stwierdzeniami, że szkoła pomaga rozwijać samodzielne myślenie, pokazuje praktyczne znaczenie wiedzy, wspiera odkrywanie mocnych stron i zainteresowań oraz daje możliwość realizacji własnych pomysłów.

Uczniowie szkół ponadpodstawowych częściej dostrzegają wsparcie w rozwijaniu samodzielnego myślenia oraz częściej deklarują, że nauczyciele pokazują im, do czego wiedza może przydać się w przyszłości. Częściej wybierają też odpowiedzi neutralne, zwłaszcza w odniesieniu do odkrywania mocnych stron i realizowania własnych pomysłów.

DZIAŁANIA NAUCZYCIELI WSPIERAJĄCE ODPOWIEDZIALNE KORZYSTANIE Z TECHNOLOGII I INFORMACJI

*Q: **Czy nauczyciele w Twojej szkole...?** Jedna odpowiedź*



Z perspektywy uczniów z Regionu Warszawskiego Stołecznego działania nauczycieli wspierające odpowiedzialne korzystanie z technologii i informacji są widoczne w ograniczonym stopniu. Najczęściej uczniowie dostrzegają wyjaśnianie zasad bezpiecznego korzystania z internetu – wskazuje tak 43% badanych, choć 35% jest przeciwnego zdania. Słabiej oceniane są działania związane z wyszukiwaniem i weryfikowaniem informacji – zauważa je 31% uczniów, przy 43% odpowiedzi negatywnych. Najrzadziej uczniowie wskazują, że nauczyciele pokazują im, jak mądrze korzystać ze sztucznej inteligencji – potwierdza to 23%, natomiast 57% nie dostrzega takich działań. **Z deklaracji uczniów wynika, że edukacja cyfrowa jest obecna, ale wymaga wyraźnego wzmocnienia, szczególnie w obszarze AI i krytycznej oceny informacji.**

Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=600

DZIAŁANIA NAUCZYCIELI WSPIERAJĄCE ODPOWIEDZIALNE KORZYSTANIE Z TECHNOLOGII I INFORMACJI

*Q: **Czy nauczyciele w Twojej szkole...?** Jedna odpowiedź*

***AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE**. Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.*		Rodzaj szkoły	
		Podstawowa	**Ponadpodstawowa**
		(A)	(B)
Pokazują i wyjaśniają, jak mądrze korzystać ze sztucznej inteligencji / AI	Nie	59%	54%
	Trudno powiedzieć	19%	21%
	Tak	22%	25%
Pokazują i wyjaśniają jak bezpiecznie korzystać z internetu (np. chronić swoje dane, chronić się przed oszustwami)	Nie	34%	35%
	Trudno powiedzieć	23%	23%
	Tak	43%	42%
Uczą wyszukiwania informacji i sprawdzania, czy są prawdziwe	Nie	45%	41%
	Trudno powiedzieć	26%	26%
	Tak	29%	33%

Nie odnotowano istotnych różnic między uczniami szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W obu grupach podobnie oceniane są działania nauczycieli dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu, wyszukiwania i weryfikowania informacji oraz mądrego korzystania ze sztucznej inteligencji.

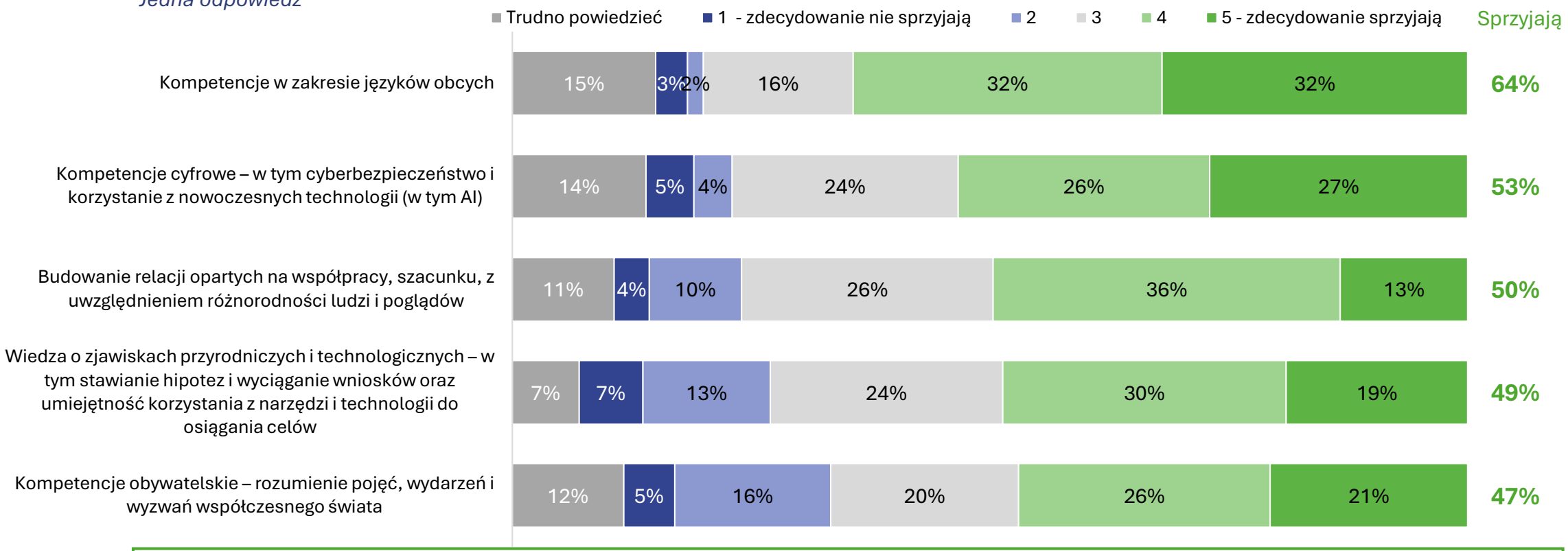
4

ROZWIJANIE POTENCJAŁU MŁODZIEŻY: PERSPEKTYWA NAUCZYCIELI

CZY SZKOŁA SPRZYJA ROZWIJANIU KOMPETENCJI? (1)

Q: ***Proszę pomyśleć o obecnych warunkach funkcjonowania szkoły, takich jak: programy nauczania, dostępne narzędzia, czas na zajęcia oraz inne wymagania systemu edukacji. Na ile te warunki sprzyjają rozwijaniu poniższych kompetencji u uczniów?***

Jedna odpowiedź



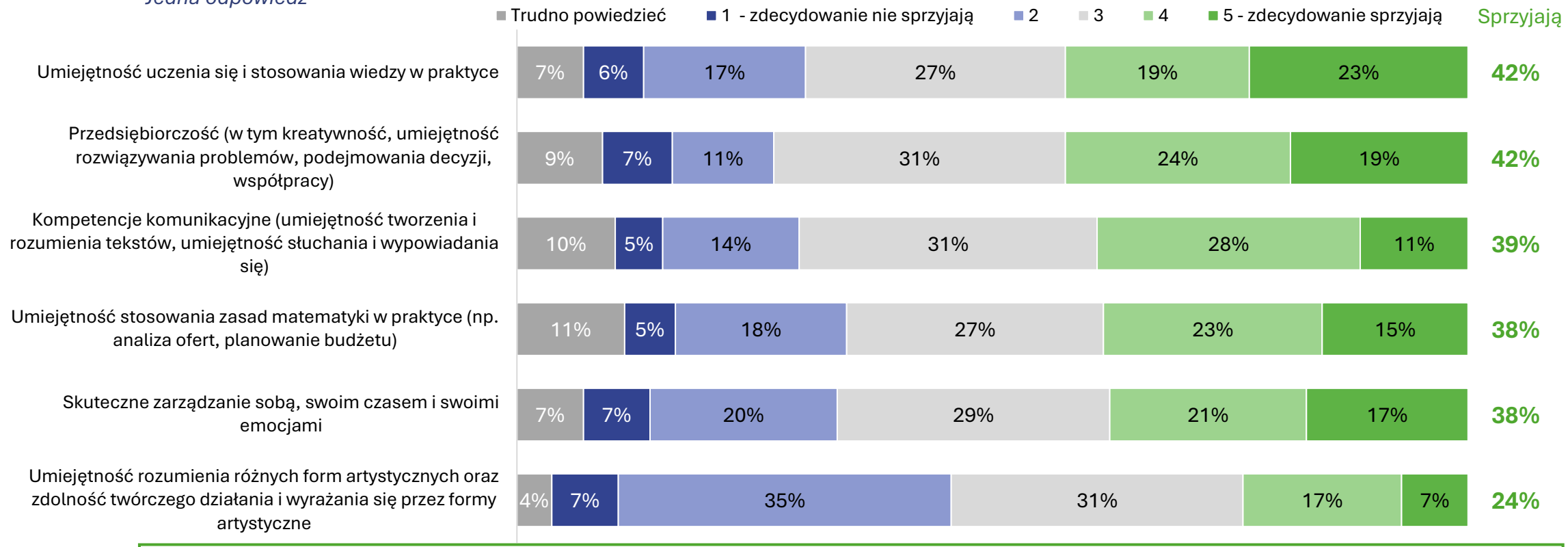
Najlepiej ocenianym obszarem są kompetencje w zakresie języków obcych – 64% nauczycieli z Regionu Warszawskiego Stołecznego uznaje, że obecne warunki funkcjonowania szkoły sprzyjają ich rozwijaniu. Relatywnie wysoko oceniono także możliwość kształtowania kompetencji cyfrowych, w tym cyberbezpieczeństwa i korzystania z nowoczesnych technologii (53%).

Nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=300

CZY SZKOŁA SPRZYJA ROZWIJANIU KOMPETENCJI? (2)

Q: ***Proszę pomyśleć o obecnych warunkach funkcjonowania szkoły, takich jak: programy nauczania, dostępne narzędzia, czas na zajęcia oraz inne wymagania systemu edukacji. Na ile te warunki sprzyjają rozwijaniu poniższych kompetencji u uczniów?***

Jedna odpowiedź

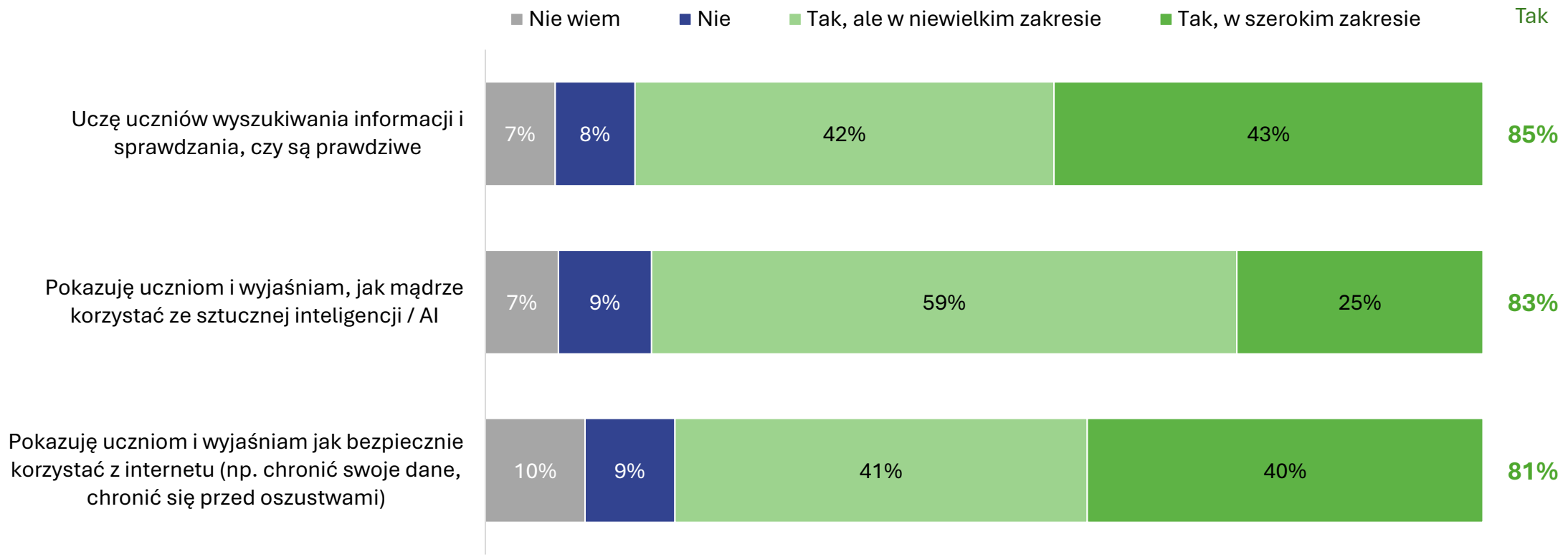


Najwięcej ocen negatywnych dotyczy warunków sprzyjających rozwijaniu umiejętności rozumienia różnych form artystycznych oraz twórczego wyrażania się – łącznie 42% nauczycieli wskazuje, że szkoła nie sprzyja temu obszarowi. Wyraźnie słabiej oceniane jest także wsparcie dla skutecznego zarządzania sobą, czasem i emocjami (27% ocen negatywnych). Relatywnie częściej zastrzeżenia pojawiają się również przy rozwijaniu umiejętności uczenia się i stosowania wiedzy w praktyce oraz stosowania zasad matematyki w praktyce – po 23% wskazań negatywnych.

Nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=300

DZIAŁANIA NAUCZYCIELI WSPIERAJĄCE ODPOWIEDZIALNE KORZYSTANIE Z TECHNOLOGII I INFORMACJI

*Q: **Czy Pani/i w swojej pracy włącza następujące działania?** Jedna odpowiedź*



Działania wspierające odpowiedzialne korzystanie z technologii i informacji są w RMS obecne, jednak często mają ograniczony zakres. Dotyczy to szczególnie edukacji w zakresie mądrego korzystania ze sztucznej inteligencji – choć podejmuje ją 83% nauczycieli, aż 59% robi to jedynie w niewielkim zakresie. W przypadku wyszukiwania i weryfikowania informacji oraz bezpieczeństwa w internecie działania są nieco bardziej rozwinięte, ale nadal znacząca część nauczycieli deklaruje ich realizację tylko w niewielkim zakresie (42% i 41%).

Wyniki wskazują więc, że tematy cyfrowe są obecne w pracy szkoły, ale wymagają pogłębienia i bardziej systematycznego wdrażania.

Nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=300

DZIAŁANIA NAUCZYCIELI WSPIERAJĄCE ODPOWIEDZIALNE KORZYSTANIE Z TECHNOLOGII I INFORMACJI

Q: ***Czy Pani/i w swojej pracy włącza następujące działania?*** *Jedna odpowiedź*

AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE*. Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.*

		Rodzaj szkoły	
		Podstawowa	**Ponadpodstawowa**
		(A)	(B)
Pokazuję uczniom i wyjaśniam, jak mądrze korzystać ze sztucznej inteligencji / AI	Tak, w szerokim zakresie	30%	23%
	Tak, ale w niewielkim zakresie	45%	**62% A**
	Nie	13%	8%
	Trudno powiedzieć	12%	6%
Pokazuję uczniom i wyjaśniam jak bezpiecznie korzystać z internetu (np. chronić swoje dane, chronić się przed oszustwami)	Tak, w szerokim zakresie	40%	40%
	Tak, ale w niewielkim zakresie	48%	40%
	Nie	7%	10%
	Trudno powiedzieć	5%	11%
Uczę uczniów wyszukiwania informacji i sprawdzania, czy są prawdziwe	Tak, w szerokim zakresie	45%	43%
	Tak, ale w niewielkim zakresie	38%	43%
	Nie	7%	8%
	Trudno powiedzieć	10%	6%

Istotna różnica między typami szkół dotyczy wyłącznie przekazywania wiedzy na temat tego, jak mądrze korzystać ze sztucznej inteligencji.

Nauczyciele szkół ponadpodstawowych częściej wskazują na realizację takich działań, ale przede wszystkim w niewielkim zakresie.

W przypadku edukacji dotyczącej bezpiecznego korzystania z internetu oraz wyszukiwania i weryfikowania informacji nie odnotowano istotnych różnic między szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi.

METODY WYKORZYSTYWANE PRZEZ NAUCZYCIELI

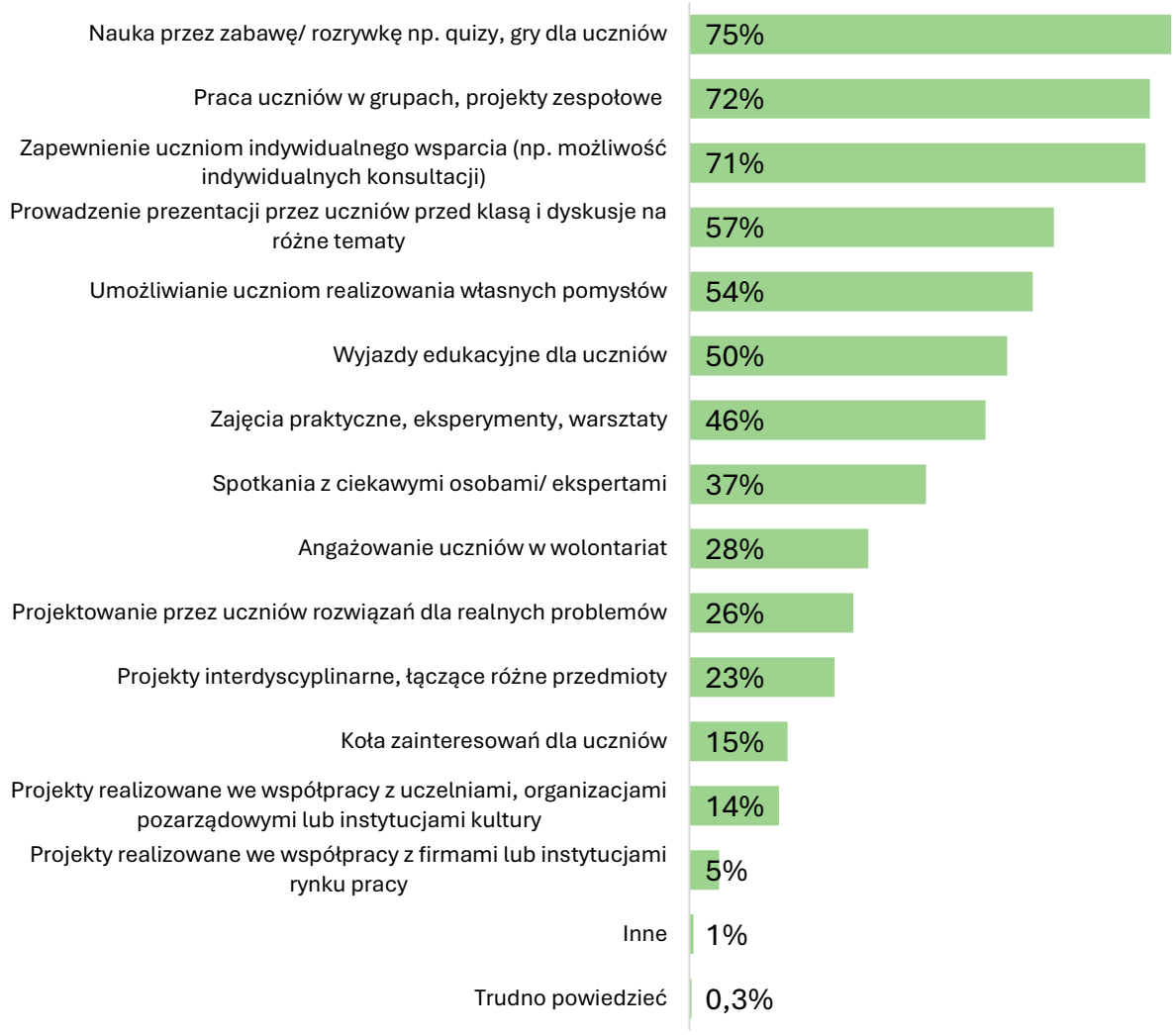
*Q: **Czy w bieżącym roku szkolnym w pracy z uczniami wykorzystywał/a Pan/i następujące metody?***

Możliwość wskazania wielu odpowiedzi

W pracy z uczniami nauczyciele z Regionu Mazowieckiego Stołecznego najczęściej wykorzystują metody aktywizujące realizowane w ramach codziennej praktyki szkolnej: naukę przez zabawę, quizy i gry (75%), pracę w grupach i projekty zespołowe (72%) oraz indywidualne wsparcie uczniów (71%). Dość często pojawiają się także prezentacje i dyskusje (57%), umożliwianie uczniom realizacji własnych pomysłów (54%) oraz wyjazdy edukacyjne (50%).

Znacznie rzadziej stosowane są działania wymagające silniejszego powiązania szkoły z otoczeniem zewnętrznym, takie jak projekty z uczelniami, organizacjami lub instytucjami kultury (14%) czy współpraca z firmami i instytucjami rynku pracy (5%).

Innowacyjne formy pracy są obecne, ale najczęściej pozostają osadzone wewnątrz szkoły.



Nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=300

METODY WYKORZYSTYWANE PRZEZ NAUCZYCIELI

Q: ***Czy w bieżącym roku szkolnym w pracy z uczniami wykorzystywał/a Pan/i następujące metody?***
Możliwość wskazania wielu odpowiedzi

Zastosowanie metod pracy z uczniami wyraźnie różni się w zależności od typu szkoły. **W szkołach podstawowych** silniej zaznaczają się działania o bardziej aktywizującym i opiekuńczo-wychowawczym charakterze: nauka przez zabawę, zajęcia praktyczne i warsztatowe, koła zainteresowań, projektowanie rozwiązań dla realnych problemów oraz angażowanie uczniów w wolontariat.

W szkołach ponadpodstawowych wyższy poziom wskazań dotyczy natomiast pracy grupowej i projektów zespołowych, wyjazdów edukacyjnych oraz indywidualnego wsparcia uczniów.

AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE*. Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.*

	Rodzaj szkoły	
	Podstawowa	**Ponadpodstawowa**
	(A)	(B)
Zajęcia praktyczne, eksperymenty, warsztaty	**70% B**	40%
Praca uczniów w grupach, projekty zespołowe	60%	**75% A**
Projekty interdyscyplinarne, łączące różne przedmioty	20%	23%
Spotkania z ciekawymi osobami/ ekspertami	30%	39%
Wyjazdy edukacyjne dla uczniów	22%	**57% A**
Projektowanie przez uczniów rozwiązań dla realnych problemów	**42% B**	22%
Koła zainteresowań dla uczniów	**32% B**	11%
Nauka przez zabawę/ rozrywkę np. quizy, gry dla uczniów	**92% B**	71%
Zapewnienie uczniom indywidualnego wsparcia (np. możliwość indywidualnych konsultacji)	58%	**75% A**
Prowadzenie prezentacji przez uczniów przed klasą i dyskusje na różne tematy	52%	58%
Umożliwianie uczniom realizowania własnych pomysłów	58%	53%
Projekty realizowane we współpracy z firmami lub instytucjami rynku pracy	2%	5%
Projekty realizowane we współpracy z uczelniami, organizacjami pozarządowymi lub instytucjami kultury	8%	15%
Angażowanie uczniów w wolontariat	**58% B**	20%

NARZĘDZIA CYFROWE WYKORZYSTYWNE PRZEZ NAUCZYCIELI

*Q: **Z jakich dodatkowych narzędzi cyfrowych korzystał/a Pan/i w pracy z uczniami w tym roku szkolnym?***

Możliwość wskazania wielu odpowiedzi

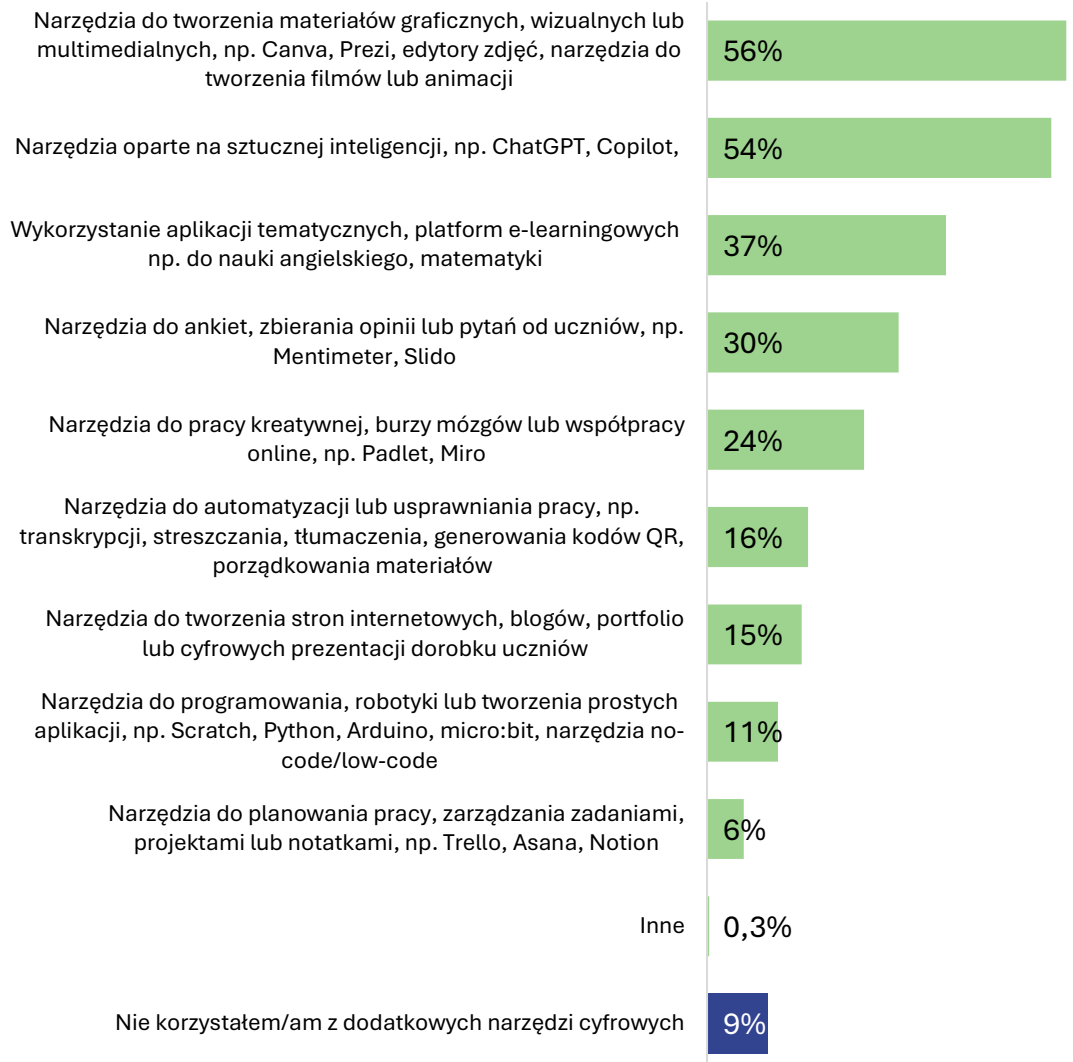
Wśród nauczycieli z RMS najczęściej wykorzystywane są narzędzia do tworzenia materiałów graficznych, wizualnych i multimedialnych – wskazuje je 56% badanych.

Na podobnym poziomie znajduje się korzystanie z narzędzi opartych na sztucznej inteligencji, takich jak ChatGPT czy Copilot (54%).

Rzadziej nauczyciele sięgają po aplikacje i platformy e-learningowe (37%) oraz narzędzia do ankietowania i zbierania opinii od uczniów (30%).

Najmniej rozpowszechnione są rozwiązania wspierające kreatywną współpracę, automatyzację pracy, programowanie czy planowanie zadań.

Co dziesiąty nauczyciel z RMS deklaruje, że nie korzystał z dodatkowych narzędzi cyfrowych.



Nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=300

NARZĘDZIA CYFROWE WYKORZYSTYWNE PRZEZ NAUCZYCIELI

*Q: **Z jakich dodatkowych narzędzi cyfrowych korzystał/a Pan/i w pracy z uczniami w tym roku szkolnym?***
Możliwość wskazania wielu odpowiedzi

Wykorzystanie narzędzi cyfrowych przez nauczycieli z RWS różni się w zależności od typu szkoły.

W szkołach ponadpodstawowych wyraźniej zaznacza się korzystanie z aplikacji i platform e-learningowych, np. do nauki języków lub matematyki.

W szkołach podstawowych wyższy poziom wskazań dotyczy natomiast narzędzi do ankietowania i zbierania opinii od uczniów, narzędzi do programowania i tworzenia prostych aplikacji, a także rozwiązań automatyzujących lub usprawniających pracę nauczyciela. Jednocześnie w tej grupie częściej pojawia się deklaracja braku korzystania z dodatkowych narzędzi cyfrowych.

***AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE**. Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.*

	Rodzaj szkoły	
	Podstawowa	**Ponadpodstawowa**
	(A)	(B)
Wykorzystanie aplikacji tematycznych, platform e-learningowych np. do nauki angielskiego, matematyki	20%	**41%** **A**
Narzędzia do tworzenia materiałów graficznych, wizualnych lub multimedialnych, np. Canva, Prezi, edytory zdjęć itd.	50%	57%
Narzędzia do pracy kreatywnej, burzy mózgów lub współpracy online, np. Padlet, Miro	30%	23%
Narzędzia do ankiet, zbierania opinii lub pytań od uczniów, np. Mentimeter, Slido	**47%** **B**	26%
Narzędzia oparte na sztucznej inteligencji, np. ChatGPT, Copilot	63%	51%
Narzędzia do programowania, robotyki lub tworzenia prostych aplikacji, np. Scratch, Python, Arduino, micro:bit,	**20%** **B**	9%
Narzędzia do planowania pracy, zarządzania zadaniami, projektami lub notatkami, np. Trello, Asana, Notion	10%	5%
Narzędzia do tworzenia stron internetowych, blogów, portfolio lub cyfrowych prezentacji dorobku uczniów	10%	16%
Narzędzia do automatyzacji lub usprawniania pracy, np. transkrypcji, streszczania, tłumaczenia, generowania kodów QR itd.	**27%** **B**	13%
Nie korzystałem/am z dodatkowych narzędzi cyfrowych	**18%** **B**	7%

BRAKI SPRZĘTOWE I INFRASTRUKTURALNE

*Q: **Jakiego sprzętu lub infrastruktury technologicznej najbardziej brakuje w Pana/i szkole, aby skuteczniej korzystać z narzędzi cyfrowych?** Możliwość wskazania 1-5 odpowiedzi*

W szkołach z RMS najczęściej wskazywanym deficytem pozostają drukarki, skanery lub urządzenia wielofunkcyjne – na ich brak wskazuje 46% nauczycieli.

Ważnym ograniczeniem jest także jakość infrastruktury sieciowej: brak stabilnego i szybkiego internetu w salach lekcyjnych (33%), niewystarczający dostęp do Wi-Fi dla nauczycieli i uczniów (16%)

Istotną potrzebą pozostaje również wsparcie techniczne lub osoba odpowiedzialna za utrzymanie sprzętu (32%), co pokazuje, że skuteczne korzystanie z narzędzi cyfrowych wymaga nie tylko wyposażenia, ale także bieżącego zaplecza organizacyjnego.

Co piąty nauczyciel deklaruje, że w ich szkole nie brakuje sprzętu ani infrastruktury technologicznej.



Nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=300

BRAKI SPRZĘTOWE I INFRASTRUKTURALNE

Q: ***Jakiego sprzętu lub infrastruktury technologicznej najbardziej brakuje w Pana/i szkole, aby skuteczniej korzystać z narzędzi cyfrowych?*** *Możliwość wskazania 1-5 odpowiedzi*

Istotne różnice między typami szkół dotyczą przede wszystkim infrastruktury internetowej oraz ogólnej oceny braków.

W szkołach ponadpodstawowych silniej zaznacza się problem braku stabilnego i szybkiego internetu w salach lekcyjnych, co może ograniczać skuteczne wykorzystanie narzędzi cyfrowych w codziennej pracy dydaktycznej.

Z kolei nauczyciele szkół podstawowych częściej deklarują, że w ich placówkach nie brakuje sprzętu ani infrastruktury technologicznej. W pozostałych obszarach nie odnotowano istotnych różnic.

AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE*. Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.*

W szkołach brakuje...	Rodzaj szkoły	
	Podstawowa	Ponadpodstawowa
	(A)	(B)
Komputerów lub laptopów	18%	12%
Tabletów dla uczniów	17%	11%
Projektorów lub ekranów multimedialnych	10%	16%
Tablic interaktywnych lub monitorów interaktywnych	7%	16%
Stabilnego i szybkiego internetu w salach lekcyjnych	20%	**36% A**
Dostępu do sieci Wi-Fi dla nauczycieli i uczniów	13%	17%
Sprzętu audio-wideo, np. kamer, mikrofonów, głośników	17%	21%
Drukarek, skanerów lub urządzeń wielofunkcyjnych	45%	46%
Sprzętu do nauki programowania, robotyki lub elektroniki, np. robotów edukacyjnych, zestawów Arduino, micro:bit	10%	7%
Oprogramowania, licencji lub płatnych wersji narzędzi cyfrowych	20%	18%
Miejsca do przechowywania danych i materiałów cyfrowych, np. chmury, dysków sieciowych	13%	15%
Wsparcia technicznego lub osoby odpowiedzialnej za utrzymanie sprzętu	33%	31%
Inne	0%[1]	1%
Nie brakuje w szkole sprzętu, ani technologii	**32% B**	17%

POTRZEBY SZKÓŁ I NAUCZYCIELI

*Q: **Jakie rozwiązania najbardziej zwiększyłyby możliwość innowacyjnego rozwijania potencjału uczniów?***

Możliwość wskazania 1-5 odpowiedzi

Najważniejszą potrzebą nauczycieli z RMS jest zmniejszenie liczby obowiązków formalnych – wskazuje je 65% badanych. Na dalszych miejscach znalazły się rozwiązania wzmacniające zaplecze organizacyjne i praktyczne: dodatkowe finansowanie szkół (40%), gotowe scenariusze zajęć i materiały dydaktyczne (34%) oraz więcej czasu w planie zajęć na projekty i warsztaty (32%).

Wyniki wskazują, że rozwijanie potencjału uczniów wymaga przede wszystkim stworzenia nauczycielom większej przestrzeni do pracy projektowej i innowacyjnej, przy jednoczesnym zapewnieniu konkretnych narzędzi, zasobów i wsparcia zewnętrznego.



Nauczyciele szkół podstawowych i ponadpodstawowych z Regionu Warszawskiego Stołecznego (RWS) N=300

POTRZEBY SZKÓŁ I NAUCZYCIELI

*Q: **Jakie rozwiązania najbardziej zwiększyłyby możliwość innowacyjnego rozwijania potencjału uczniów?***
Możliwość wskazania 1-5 odpowiedzi

W szkołach podstawowych silniej wybrzmiewa potrzeba ograniczenia obowiązków formalnych, dostępu do gotowych scenariuszy i materiałów dydaktycznych oraz lepszej diagnozy zainteresowań i predyspozycji uczniów.

W szkołach ponadpodstawowych większe znaczenie mają rozwiązania związane z organizacją praktycznych form nauki: więcej czasu w planie zajęć na projekty i warsztaty oraz stała współpraca z lokalnymi pracodawcami.

Wyniki wskazują, że **szkoły podstawowe oczekują przede wszystkim wsparcia metodycznego i odciążenia nauczycieli, natomiast szkoły ponadpodstawowe – warunków do rozwijania działań projektowych i współpracy z otoczeniem zewnętrznym.**

***AB – RÓŻNICE ISTOTNE STATYSTYCZNIE**. Litera przy liczbie wskazuje, od której kategorii dana komórka różni się w sposób istotny.*

	Rodzaj szkoły	
	Podstawowa	**Ponadpodstawowa**
	(A)	(B)
Dodatkowe finansowanie dla szkół	46%	49%
Mniejsza liczba obowiązków formalnych dla nauczycieli	**55% B**	37%
Więcej czasu w planie zajęć na projekty i warsztaty	50%	**69% A**
Gotowe scenariusze zajęć i materiały dydaktyczne do prowadzenia innowacyjnych projektów, warsztatów itp.	**53% B**	26%
Szkolenia dla nauczycieli z innowacyjnych metod nauczania	29%	35%
Dostęp do nowoczesnych narzędzi cyfrowych	24%	28%
Możliwość współpracy z ekspertami zewnętrznymi	21%	22%
Stała współpraca szkół z lokalnymi pracodawcami	17%	**33% A**
Stała współpraca szkół z uczelniami lub organizacjami pozarządowymi	19%	25%
Programy mentoringowe dla uczniów	19%	21%
Lepsza diagnoza zainteresowań i predyspozycji uczniów przed udziałem w zajęciach	**19% B**	4%
System wymiany dobrych praktyk między szkołami	21%	19%
Inne	12%	14%
Trudno powiedzieć	0%	2%